

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2013 m. lapkričio 19 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitos perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis

(CON/2013/77)

(2014/C 51/02)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2013 m. rugsėjo 24 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Tarybos prašymą parengti nuomonę dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitos perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlyta direktyva).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, kadangi pasiūlytoje direktyvoje yra nuostatų, darančių poveikį Europos centrinių bankų sistemos uždaviniams – skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą ir prisidėti prie sklandaus politikos, susijusios su finansų sistemos stabilumu, vykdymo, kaip nurodyta Sutarties 127 straipsnio 2 dalies ketvirtojoje įtraukoje ir 127 straipsnio 5 dalyje. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdancioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Pasiūlytos direktyvos tikslas ir turinys

Pasiūlyta direktyva nustatoma bendra Sąjungos vartotojų teisių, susijusių su galimybe naudotis mokėjimo sąskaitomis, apsaugos sistema. Šią sistemą sudarys taisyklės, reglamentuojančios visus šiuos dalykus: a) mokesčių, kurie iš vartotojų imami už jų Sąjungoje turimas mokėjimo sąskaitas, skaidrumą ir palyginamumą ⁽²⁾; b) mokėjimo sąskaitų perkėlimo paslaugas, kurias vartotojams teikia mokėjimo paslaugų teikėjai ⁽³⁾; c) legaliai Sąjungoje gyvenančių vartotojų teises Sąjungoje atidaryti ir naudoti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą, neatsižvelgiant į jų pilietybę arba valstybę narę, kurioje jie gyvena ⁽⁴⁾; d) susijusius klausimus, pavyzdžiui, kompetentingų institucijų skyrimą ir pareigas, taip pat sankcijas, taikomas mokėjimo paslaugų teikėjams, jei jie nesilaiko reikalavimų ⁽⁵⁾.

2. Bendros pastabos

ECB labai pritaria pasiūlytai direktyvai. ECB jau yra išreiškęs paramą siūlymams nustatyti specialius finansinių sandorių skaidrumo reikalavimus ir būdus veiksmingai stebėti, ar tų reikalavimų laikomasi, kad būtų lengviau palyginti įvairius produktus ir paslaugas ir taip padidinti finansų rinkos subjektų konkurenciją ⁽⁶⁾. Be to, ECB ragino nustatyti standartus – tarptautinių mokėjimų operacijų vykdymo palengvinimo

⁽¹⁾ COM(2013) 266 *final*.

⁽²⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos II skyrių.

⁽³⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos III skyrių.

⁽⁴⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos IV skyrių.

⁽⁵⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos V ir VI skyrius.

⁽⁶⁾ Žr. Nuomonės CON/2007/29 2.4 punktą, Nuomonės CON/2012/103 1.1 punktą ir Nuomonės CON/2012/10 bendrų pastabų 3 punktą. Visos ECB nuomonės yra skelbiamos ECB interneto svetainėje <http://www.ecb.europa.eu>

priemonę ⁽¹⁾. Galiausiai, pasiūlyta direktyva turėtų suteikti vartotojams galimybę lengviau naudotis mokėjimo sąskaitomis ir turėtų prisidėti kuriant visą Sąjungą apimančią mokėjimų erdvę – tai tikslas, kurį ECB nuolat remia ⁽²⁾.

3. *Konkrečios pastabos*

3.1. *Sąvokos ir jų apibrėžtys*

Pasiūlytoje direktyvoje ⁽³⁾ apibrėžtos sąvokos turėtų būti suderintos su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/64/EB (toliau – Mokėjimo paslaugų direktyva (MPD)) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 260/2012 ⁽⁴⁾ (toliau – SEPA reglamentas) apibrėžtomis sąvokomis, nebent yra objektyvių priežasčių nesilaikyti šių sąvokų apibrėžčių. Visų pirma tai susiję su sąvokų „patvarioji laikmena“ ir „tiesioginis debetas“ apibrėžtimis. Vartojant standartizuotą terminiją, nustatytą galiojančiuose Sąjungos mokėjimo paslaugų teisės aktuose, bus užtikrintas didesnis nuoseklumas ir bus lengviau suprasti Sąjungos teisės aktus. Siekiant aiškumo ir nuoseklumo, taip pat labai svarbu, kad sąvoka „sąskaitos perkėlimas“ būtų apibrėžiama tiesiog kaip paslauga, teikiama pagal pasiūlytos direktyvos ⁽⁵⁾ 10 straipsnį.

3.2. *Paslaugų, kurioms taikoma direktyva, sąrašas ir institucijų teisė gauti informaciją*

Į bazinių mokėjimo paslaugų, kurioms taikoma pasiūlyta direktyva, sąrašą turėtų būti įtrauktos mokėjimo paslaugos, sudarančios mažiausiai 80 % reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokeskis. Tačiau papildomos sąlygos, kuriomis remiantis būtų leidžiama į šį sąrašą įtraukti tam tikrą skaičių paslaugų, gali būti perteklinės. Be to, turėtų būti paaiškinta, kad kompetentingos institucijos iš mokėjimo paslaugų teikėjų turi teisę gauti informaciją apie teikiamų atskirų paslaugų, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, pelningumą, kad galėtų sudaryti reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų sąrašą ⁽⁶⁾. Šiuo tikslu gali prireikti nustatyti specialius atskaitomybės reikalavimus, kartu užtikrinant mokėjimo paslaugų teikėjų teisę apsaugoti verslo paslaptis nuo konkurentų ⁽⁷⁾.

3.3. *Teisė atidaryti būtiniausias savybes turinčių mokėjimo sąskaitą ir apribojimas dėl sąskaitos valiutos*

Pasiūlyta direktyva legaliai Sąjungoje gyvenantiems vartotojams suteikiama teisė bet kurioje valstybėje narėje ⁽⁸⁾ atidaryti ir naudoti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą. Tačiau pasiūlytos direktyvos 15 straipsnis gali būti suprantamas taip, kad, pateikus prašymą, gali būti reikalaujama, kad mokėjimo paslaugų teikėjai atidarytų būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą bet kurios valstybės narės valiuta. Kadangi įgyvendinti tokio plataus spektro reikalavimą gali būti neperspektyvu ekonominiu požiūriu, pakanka nustatyti šią teisę atidaryti ir naudoti mokėjimo sąskaitas valstybės narės, kurioje yra mokėjimo paslaugų teikėjas, valiuta ⁽⁹⁾.

3.4. *Tarpvalstybinis bendradarbiavimas*

Galiausiai, siūlomas valstybės narės nacionalinių kompetentingų institucijų įpareigojimas bendradarbiauti, siekiant užtikrinti veiksmingą pasiūlytos direktyvos laikymąsi ⁽¹⁰⁾, turėtų būti papildytas skirtingų valstybių narių kompetentingų institucijų įpareigojimu bendradarbiauti tarptautiniu lygmeniu. Tuo siekiama užtikrinti, kad nacionalinės įgyvendinimo priemonės ir praktika nesiskirtų tiek, kad kiltų grėsmė pasiūlytos direktyvos tikslui – suderinti įstatymus ir priemones, siekiant sukurti bendrąją Sąjungos mokėjimo sąskaitų paslaugų rinką ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Žr. Nuomonės CON/2001/34 11 punktą.

⁽²⁾ Žr. 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje (OL L 319, 2007 12 5, p. 1).

⁽³⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos 2 straipsnį.

⁽⁴⁾ 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų euraiis techniniai ir komerciniai reikalavimai (OL L 94, 2012 3 30, p. 22).

⁽⁵⁾ Žr. siūlomus 1–3 pakeitimus. Taip pat žr. Nuomonės CON/2013/32 3.3 punktą.

⁽⁶⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos 3 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktus.

⁽⁷⁾ Žr. siūlomą 4 pakeitimą.

⁽⁸⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos 15 straipsnį.

⁽⁹⁾ Žr. siūlomą 5 pakeitimą.

⁽¹⁰⁾ Žr. pasiūlytos direktyvos 20 straipsnio 2 dalį.

⁽¹¹⁾ Žr. siūlomą 6 pakeitimą.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą direktyvą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami priede.

Priimta Frankfurte prie Maino 2013 m. lapkričio 19 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI

PRIEDAS

Redagavimo pasiūlymai

Komisijos pasiūlytas tekstas	ECB siūlomi pakeitimai (1)
------------------------------	----------------------------

1 pakeitimas

2 straipsnio l punktas

„(l) patvarioji laikmena – priemonė, kuri leidžia vartotojui ar mokėjimo paslaugų teikėjui saugoti asmeniškai jam skirtą informaciją taip, kad ji tam tikrą pageidaujamą laiką būtų prieinama ir kad ją būtų galima atgaminti nepakitusią;“	„(l) patvarioji laikmena – priemonė, kuri leidžia vartotojui ar mokėjimo paslaugų teikėjui saugoti asmeniškai jam skirtą informaciją taip, kad ji tam tikrą pageidaujamą laiką būtų prieinama ir kad ją būtų galima atgaminti nepakitusią;“
---	--

Paaiškinimas

Ši apibrėžtis turėtų būti suderinta su MPD 4 straipsnio 25 dalyje pateikta apibrėžtimi, kurioje mokėjimo paslaugų teikėjas nenurodytas. Vadovaujantis ta apibrėžtimi, sąvoka „patvarioji laikmena“ apibūdinamos tik mokėjimo paslaugų naudotojai (šiuo atveju – vartotojai) skirtos priemonės.

2 pakeitimas

2 straipsnio m punktas

„(m) sąskaitos perkėlimas – vieno mokėjimo paslaugų teikėjo turimos informacijos apie visus arba kai kuriuos nurodymus atlikti periodinius kredito pervedimus, periodines tiesioginio debeto operacijas iš mokėjimo sąskaitos ir į mokėjimo sąskaitą gaunamus periodinius kredito pervedimus perdavimas kitam mokėjimo paslaugų teikėjui vartotojo prašymu, kai teigiamas sąskaitos likutis pervedamas arba nepervedamas iš vienos mokėjimo sąskaitos į kitą arba senoji sąskaita uždaroma arba neuždaroma;“	„(m) sąskaitos perkėlimas – pagal šios direktyvos 10 straipsnį teikiama paslauga vieno mokėjimo paslaugų teikėjo turimos informacijos apie visus arba kai kuriuos nurodymus atlikti periodinius kredito pervedimus, periodines tiesioginio debeto operacijas iš mokėjimo sąskaitos ir į mokėjimo sąskaitą gaunamus periodinius kredito pervedimus perdavimas kitam mokėjimo paslaugų teikėjui vartotojo prašymu, kai teigiamas sąskaitos likutis pervedamas arba nepervedamas iš vienos mokėjimo sąskaitos į kitą arba senoji sąskaita uždaroma arba neuždaroma;“
--	--

Paaiškinimas

Pasiūlyta sąvokos „sąskaitos perkėlimas“ apibrėžtis leidžia manyti, kad perkeliama pati mokėjimo sąskaita – tai būtų neteisinga. Jei ši apibrėžtis reikalinga, joje vietoj glausto aprašo turėtų būti tik pateikiama nuoroda į 10 straipsnį.

3 pakeitimas

2 straipsnio n punktas

„(n) tiesioginis debetas – mokėjimo paslauga, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos, kai mokėjimo operaciją inicijuoja gavėjas, gavęs mokėtojo sutikimą;“	„(n) tiesioginis debetas – nacionalinė arba tarptautinė mokėjimo paslauga, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos, kai mokėjimo operaciją inicijuoja gavėjas, gavęs remdamasis mokėtojo sutikimu;“
---	--

Paaiškinimas

Ši sąvoka turėtų būti suderinta su MPD ir SEPA reglamente pateiktomis sąvokos „tiesioginis debetas“ apibrėžtimis, kuriose apibūdinamas tokio pobūdžio mokėjimas, apimantis nacionalinę arba tarptautinę mokėjimo paslaugą, kurią teikiant lėšos nurašomos iš mokėtojo mokėjimo sąskaitos.

Komisijos pasiūlytas tekstas

ECB siūlomi pakeitimai (1)

4 pakeitimas

3 straipsnis

„3 straipsnis

Reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašas ir standartizuota terminija

1. Valstybės narės užtikrina, kad 20 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos nustatytų preliminarų mažiausiai 20 mokėjimo paslaugų, sudarančių mažiausiai 80 % reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašą. Sąraše pateikiami su kiekviena nurodyta paslauga susiję terminai ir apibrėžtys.

(…)

3. Valstybės narės pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytus preliminarinius sąrašus per 6 mėnesius nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 24 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl ES standartizuotos terminijos, susijusios su tomis mokėjimo paslaugomis, kurios yra bendros bent daugumai valstybių narių, nustatymo remiantis preliminariais sąrašais, pateiktais pagal 3 dalį. ES standartizuota terminija apims bendrus terminus ir apibrėžtis, susijusius su bendromis paslaugomis.

5. 4 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus paskelbus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, kiekviena valstybė narė pagal 4 dalį priimtą ES standartizuotą terminiją nedelsdama įtraukia į 1 dalyje nurodytą preliminarų sąrašą ir tą sąrašą paskelbia.“

„3 straipsnis

Reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašas ir standartizuota terminija

1. Valstybės narės užtikrina, kad 20 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos nustatytų preliminarų ~~mažiausiai 20~~ mokėjimo paslaugų, sudarančių mažiausiai 80 % reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų, už kurias nacionaliniu lygmeniu imamas mokestis, sąrašą. Sąraše pateikiami su kiekviena nurodyta paslauga susiję terminai ir apibrėžtys.

(…)

3. **Kompetentingos institucijos turi teisę gauti iš mokėjimo paslaugų teikėjų informaciją, reikalingą 2 dalies 1–5 punktuose nurodytiems rodikliams nustatyti. Rinkdamos informaciją, jos užtikrina konfidencialios verslo informacijos apsaugą.**

3.4. Valstybės narės pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytus preliminarinius sąrašus per 6 mėnesius nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

4 5. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 24 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl ES standartizuotos terminijos, susijusios su tomis mokėjimo paslaugomis, kurios yra bendros bent daugumai valstybių narių, nustatymo remiantis preliminariais sąrašais, pateiktais pagal ~~3~~ 4 dalį. ES standartizuota terminija apims bendrus terminus ir apibrėžtis, susijusius su bendromis paslaugomis.

~~5~~6. **45** dalyje nurodytus deleguotuosius aktus paskelbus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, kiekviena valstybė narė pagal **45** dalį priimtą ES standartizuotą terminiją nedelsdama įtraukia į 1 dalyje nurodytą preliminarų sąrašą ir tą sąrašą paskelbia.“

Paaiškinimas

Turėtų būti paaiškinta, kaip kompetentingos institucijos gali gauti duomenis, reikalingus reprezentatyviausių mokėjimo paslaugų sąrašui sudaryti, visų pirma susijusius su 3 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais rodikliais. Kadangi tokių duomenų kai kurios kategorijos paprastai yra konfidenciali verslo informacija, turi būti užtikrintos tinkamos mokėjimo paslaugų teikėjų apsaugos priemonės.

Komisijos pasiūlytas tekstas	ECB siūlomi pakeitimai ⁽¹⁾
------------------------------	---------------------------------------

5 pakeitimas

15 straipsnio 1 dalis

„1. Valstybės narės užtikrina, kad bent vienas mokėjimo paslaugų teikėjas jų teritorijoje vartotojams siūlytų būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas. Valstybės narės užtikrina, kad būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas siūlytų ne vien mokėjimo paslaugų teikėjai, teikiantys sąskaitas tik su internetinės bankininkystės priemonėmis.“	„1. Valstybės narės užtikrina, kad bent vienas mokėjimo paslaugų teikėjas, esantis jų teritorijoje, vartotojams siūlytų būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas atitinkamos valstybės narės valiuta . Valstybės narės užtikrina, kad būtiniausias savybes turinčias mokėjimo sąskaitas siūlytų ne vien mokėjimo paslaugų teikėjai, teikiantys sąskaitas tik su internetinės bankininkystės priemonėmis.“
---	--

Paaiškinimas

Reikalavimas, kad, pateikus prašymą, mokėjimo paslaugų teikėjai atidarytų mokėjimo sąskaitą bet kurios valstybės narės valiuta, jiems gali būti ekonomiškai neperspektyvus. Pakaktų to, kad teisė naudoti mokėjimo sąskaitą reikštų teisę atidaryti ir naudoti būtiniausias savybes turinčią mokėjimo sąskaitą tos valstybės narės, kurioje yra mokėjimo paslaugų teikėjas, valiuta.

6 pakeitimas

20 straipsnio 2 dalis

„2. 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos turi visus savo pareigoms atlikti būtinus įgaliojimus. Jeigu veiksmingą šios direktyvos laikymąsi užtikrinti ir stebėti yra įgaliota daugiau negu viena kompetentinga institucija, tai valstybės narės užtikrina tų institucijų glaudų bendradarbiavimą, kad jos galėtų veiksmingai vykdyti savo atitinkamas pareigas.“	„2. 1 dalyje nurodytos kompetentingos institucijos turi visus savo pareigoms atlikti būtinus įgaliojimus. Jeigu veiksmingą šios direktyvos laikymąsi užtikrinti ir stebėti yra įgaliota daugiau negu viena kompetentinga institucija, tai valstybės narės užtikrina tų institucijų glaudų bendradarbiavimą, kad jos galėtų veiksmingai vykdyti savo atitinkamas pareigas. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja tarpusavyje, kaip nustatyta Direktyvos 2007/64/EB 24 straipsnyje. “
--	--

Paaiškinimas

Laikantis pasiūlytos direktyvos tikslo – skatinti kurti bendrąją rinką, taip pat turėtų būti reikalaujama, kad nacionalinės kompetentingos institucijos bendradarbiautų Sąjungoje tarptautiniu lygmeniu, kaip šiuo metu reikalaujama pagal MPD, siekiant užtikrinti, kad būtų kuo mažiau skirtumų perkeliant pasiūlytą direktyvą į nacionalinę teisę.

⁽¹⁾ Pusuodžiu šriftu pagrindiniame tekste žymimas naujas ECB pasiūlytas tekstas. Perbraukimu pagrindiniame tekste žymimos teksto dalys, kurias ECB siūlo išbraukti.